

Оленець С.Ю.

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

МОТИВАЦІЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Аби навчання було ефективним, іноземний студент мусить мати бажання навчатися, тобто бути вмотивованим. Своєю чергою, навчальний процес із позиції викладача має охоплювати визначення конкретних цілей і розуміння того, як слід використовувати мотивацію.

Мотивація становить собою систему психологічно різнорідних чинників, які детермінують поведінку і діяльність людини. Іншими словами, вона виступає як спонукання, що викликають активність або підсилюють її. Мотивами ж прийнято вважати ті внутрішні сили, які пов'язані з потребами особистості та спонукають її до певної діяльності, спрямованої на їх задоволення.

Як же викладач може мотивувати іноземних студентів до навчання і наукової діяльності? Для цього застосовують деякі прийоми, описані в статті.

Ключові слова: *мотив, мотивація, психологічні прийоми.*

Ключевые слова: *мотив, мотивация, психологические приёмы.*

Keywords: *motive, motivation, psychological tricks.*

Мотивація діяльності – це фундаментальна риса особистості та центральна ланка, що визначає параметри і характеристики діяльності, її спрямованість і специфіку. С.У. Гончаренко визначає мотивацію як систему мотивів, або стимулів, яка спонукає людину до конкретних форм діяльності чи поведінки [1, с. 217].

Проблема розробки ефективних стратегій, які впливають на мотивацію, залежить від виявлення конкретних мотиваційних факторів, що діють на іноземного студента під час виконання завдання наукової спрямованості.

Мотиваційні фактори умовно можна поділити на внутрішньо орієнтовані та зовнішньо орієнтовані.

Внутрішні мотиватори охоплюють захоплення предметом, розуміння його практичної значущості, відчуття задоволення від засвоєння теми і слідування власному покликанню. Внутрішня мотивація довготривала і не залежить від зовнішнього впливу. Зусилля щодо створення такого виду мотивації також є зазвичай зусиллями, спрямованими на підвищення інтересу іноземних студентів до предмета, що вивчається. З іншого боку, зусилля, спрямовані на формування внутрішньої мотивації, можуть дещо повільно впливати на поведінку і вимагати спеціальної та тривалої підготовки від викладача.

Зовнішні мотиватори охоплюють очікування батьків або інших наближених осіб, заохочення з предмета безпосередньо від викладача, а також можливість одержання матеріальних стимулів від інших структур. Зовнішні мотиватори дозволяють набагато швидше і легше досягти змін у поведінці та зазвичай вимагають менших зусиль. З іншого боку, зовнішні мотиватори часто відволікають студентів від безпосередньої роботи над темою дослідження. Також вони можуть ускладнювати систему пов'язаних із науковою діяльністю винагород і покарань за виконання чи невиконання того чи іншого виду завдань. Більше того, зовнішні мотиватори зазвичай недовготривалі. Коли винагорода чи покарання вилучаються, мотивація відповідно втрачається [2, с. 163].

До мотиваційних факторів також входить самосприйняття іноземних студентів, тобто участь у завданні з таких причин як виклик, цікавість чи необхідність прояву своєї майстерності. Особливий вид мотивації полягає у виконанні наукової роботи з таких причин як підвищена увага до інших учасників навчального процесу (оцінка результатів інших осіб) і конкуренція.

Підготовчим етапом до мотивації та виконання наукового завдання може також слугувати індивідуальна (самостійна) робота іноземних студентів, що може бути оформлена у вигляді проекту: “В основі методу

проектів лежить розвиток пізнавальних навичок студентів, уміння самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі. Метод проектів покращує, крім фактичного навчання, мотивацію студентів, підвищує впевненість у собі, розвиває критичне мислення” [3, с. 92-94].

Виділяють такі способи формування внутрішньої мотивації:

- 1) цікавість та інтерес;
- 2) бажання розвиватися;
- 3) позитивне ставлення;
- 4) «підкорення вершини»;
- 5) дотримання плану;
- 6) підтримка близьких;
- 7) пошук однодумців;
- 8) ігри і конкуренція.

Отже, педагогічна психологія визначає два основні види мотивації – внутрішню і зовнішню. Внутрішня мотивація проявляється в готовності виконувати наукову роботу через зацікавленість предметом, бажання дізнаватися чи розробляти щось нове. Вона спрямована на самореалізацію, одержання насолоди від діяльності та досягнення майстерності у своїй роботі. З іншого боку, зовнішня мотивація – це мотивація до виконання і досягнення успіху для одержання певного результату.

Література

1. Гончаренко С. Естетичне виховання / Гончаренко С. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – С. 119.
2. DeLong M. Learning to teach and teaching to learn mathematics: Resources for professional development/ DeLong M., Winter D.// Mathematical Assn of Amer. – 2002. – №. 57.
3. Сілкова О.В. Особливості використання проектного навчання у вищому навчальному закладі / О.В. Сілкова, С.Ю. Оленець // Zbiór artykułów naukowych “Pedagogica. Priorytetowe obszary badawcze: od teorii do praktyki”

(30-31.05.2016). – Т. 2. – Інновації в галузі навчання. – Люблін, 2016. – С. 92-94.